泰森森森森森森森森森森森森森森

ORATIO

IN

Papisticam Conjurationem.

CORAM

Academia Cantabrigiensi,&c.

ORATIO

IN

Papisticam Conjurationem.

CORAM

Academia Cantabrigiensi

Habita in

Templo BEATÆ MARIÆ,

Quinto die Novembris M. DCC. XX.

A JOH. HOLDSWORTH, A. M.

LONDINI:

Typis & impensis JAC. BETTENHAM, in vico vulgò vocato St. John's Lane.

M.DCC.XXI.

MARCO

ORATIO

IN

Papisticam Conjurationem, &c.

URE quidem optimo lætandum videtur, Eos me nactum esse Auditores, Qui mecum sunt in eadem causâ arctissi-

mè conjuncti. Apud quos etenim libentiùs insidias, Regum mitissimo structas indignarer; quàm apud Eos, Qui sidem principum iniquioribus judicant exhibendam? Quos faciliores potuerim sperare arbitros,

A 2

dum

dum interitum à nefariis hominibus patrizi intentatum oratione persequar; quam Eos, Qui pacem gentium maxime dissitarum cupiunt inviolatam? Quos denique paratiori ardore in execrandam male-feriatorum hominum rabiem insurrecturos existimem; quam Eos, Quorum religio, & omnis vitz ratio spirat lenitatem, benevolentiam, charitatem?

Neque tamen id mihi apprimè necessarium arbitror, ut in depingendâ istius criminis atrocitate sim prolixior, quod hodiernus dies detexit, dissipavit; multi id multis egerunt; nostrûm magis interest, originem mali penitùs habere perspectam; quibus videlicet causis, vel potiùs stimulis agitati, homines pacis impatientes, tantas Britanniæ nostræ, ne dicam suæ strages machinati sint; ita demum fructum hodiernæ celebritatis uberrimum percipiemus; si non solum nobiscum reputaverimus, qualem perniciem majorum nostrorum capitibus imminentem Deus Optimus Maximus excusserit, sed etiam obsirmatus parricidarum animis error insederit; quippe qui non tam miserrimam
suam sortem, quàm deprehensas fraudes,
& insectum facinus doluerint; ita tandem
veram & solidam gratiam Diis Immortalibus agemus & habebimus; si reminiscamur, tam inveteratas hostium nostrorum
animis inhærere iras, ut non poterimus salutem majoribus nostris partam dignè commemorare, quin simul insidias & exitium
à nostris ipsorum jugulis quotidie detorta
recognoscamus.

Quid tantum in Te, Catesbi, Gens Britannica admiserat nesas, quod tam insolito pœnæ genere luendum videretur? Anne à Jacobo Regum pacificentissimo gravius quid metuendum erat? Anne adeò de omnibus regni Præsulibus & Proceribus conclamatum erat, ut non nisi Unus inveniretur, Quem ab igne tuo Purgatorio velis esse immunem? Frustra sanè erimus, si hujusmodi curas Romanæ superstitionis satellites ægrè habere suspicemur; non ii

sunt, quibus possint negotium facessere perditi labentis populi mores cultusque Deorum neglectus; quanto quis impensiùs veritati investigandæ navat operam; quanto magis simplici & germana religionis formà delectetur, tanto præsentius nutanti superstitionis fastigio periculum intentat; tanto magis ipse importunis Papatûs adstipulatoribus invisus; nulla Te, JACO-BE, animi feritas, tam immani exitio abripiendum obtulit; non est tyrannis D 10-NYSIANA scopus satis dignus quem petant Loyolitarum tela; non Illi Superûm contemptoribus, non omni flagitiorum genere conspurcatis, sed imposturarum suarum larvas removentibus flammam & ferrum minitantur.

At verò, si maximè Papali superbiæ & tyrannidi esset inserviendum; anne continuò inusitata castigationis genera in contra-sentientium perniciem erant excogitanda? Concedemus alios immitis adeò ingenii esse inventos, ut incredibili quodam cestro perciti in interitum patriæ serren-

tur; quædam tamen humanitatis redeuntis imago, vel faces è manibus excussit; vel celeritatem facinoris conficiendi retardavit; vel moderatiora negotii exequendi consilia suppeditavit; sola videlicet Jesur-TARUM Schola reperta est, quæ aded in malitià obfirmatos possit essundere, quorum crudelitas esset perfecta & mera, nullâque mansuetudinis misturâ temperata; sola est, cui displicent usitatiora omnia sævitiæ exempla, quæque adeò, non minùs acriter variis carnificinæ modis inveniendis, quàm cæteræ societates artibus liberalioribus excolendis & promovendis infudant; hujus Seminarii institutis instructi, amicorum & propinquorum infortunia; regum & principum calamitates; monarchiarum & rerumpublicarum ruinas ficcis oculis intueri discunt.

Sed ne nostrarum partium nimio opere studiosi videamur; audiamus quid ad hæc regerant, quibus facta negare religio est; animarum saluti nos sedulo incumbimus, hæreses & schismata latius serpere nolumus; vulnera immedicabilia ferro recidimus; quasi verò Romanæ Hierarchiæ satellites aliud quid in animo haberent, quam ut quæstuosæ ignorantiæ pomæria extendant; quasi Illi magis essent solliciti, nequid detrimenti capiat Ecclesiæ status, quam nequid de proprii fastûs suppeditamento minuatur! Duacenses sanè Apostoli nunquam tam seminibus vitiorum eradicandis, quam divitiarum messi colligendæ invigilârunt; nec unquam tàm loca pietatis & virtutum sterilia, quam auri & argenti feracia sibi invisenda statuerunt; at verò, si tam enixè cupiunt ut credamus Eos, quasi bonos quosdam genios, quo commodiùs humano generi prospici possit, assiduos circumvolitare; faces tandem & gladios è manibus deponant; Britannos quidèm eos & esse & fore confido, qui magis argumentorum vi commoveri, quam cruciatus ostentatione terreri possint.

Dii Immortales! quantis erroribus & ambagibus implicantur, qui veræ religio-

nis simplicitatem fastidientes, non tam quod rectum est, quam quod speciosum, amplectuntur! Primævis nascentis ecclesiæ temporibus, non inhumaniter agendo, sed fortiter patiendo præcellere Christicolæ cupiebant; Ethnicisque Imperatoribus gladii è manibus exciderunt, Christianorum, dum viverent, ratiociniis, cum morerentur, constantià attonitis; Pontificii verò, quantum in se est, Ecclesiam, quibus vivebat & vigebat præsidiis nudarunt, veritatem è manibus elabi passi, crudelitatem à tyrannorum teterrimis mutuati; si verò misericordiæ prætextu, eâdem cruciatuum acerbitate nos à fide avertendos volunt, quâ misellos Indorum regulos ad veritatem amplectendam converti posse stolidissimè crediderant; Dii velint, ne simus Ii, quorum tales Apostolos misereat.

Nimius essem, Auditores Ornatissimi, si quæ Ecclesiasticæ historiæ abunde nobis suppeditant, fraudis, avaritiæ, rapinæ exempla oratione complectar, quibus freta Sedes Papalis se hucusque sustentari vix dissiteatur: adeò ut vix dici possit, quot bella civilia excitarint Papisticæ dominationis fautores, quot homines doctissimos & pientissimos vivos igne comburendos curarint; tantum abest, ut illi omnia religionis commodis posteriora duxerint, ut ipsam Christiani nominis professionem fastidiendæ tyrannidis moli fulciendæ inservire velle videantur; quod ne temere à me dictum existimetur, ipsa unius Concilii Constantiensis historia facilè vindicabit: quanti apparatus! ne * Unus honestissimus, dolique minime suspicax homunculus honestè vel vivere posset, vel mori; quanta tergiversatio! ne veritatis elucidandæ occasio daretur; quanta minitatio! ut de veritatis causa vi oppressa conclamari tandem videretur; quum autem Vir fortissimus, & propositi tenacissimus, neque minis terreri, neque carceris morâ frangi posset, quò non pudendos corrup-

^{*} Joh. Hus.

tissimæ Ecclesiæ errores, ne dicam idololatriam, constantissime aversaretur, vivus igni traditur cremandus; quò miser, & dolis diutius deludendus popellus hæreticum Illum, & execrandum omnino fateri velit, cui esset in fatis, ut tam horrendo mortis genere absumeretur; illaq; aded, ex parte stare veritatem, quæ fulgentibus terrenæ gloriæ ornamentis insigniretur.

Quæ & qualia sævitiæ Papisticæ spectacula perpessa sit Britannia nostra, quum Reipublicæ clavum MARIA teneret, mallem equidem silentio præterire, quam ingratâ recordatione redintegrare. verò multorum in animis ita istarum calamitatum memoria resederit & respirarit; ut religiosis maxime deditos imposturis humanius quid & mitius cogitare posse crediderint; non tam mihi displicebo, si (quod in Oratore vitiosissimum judicatur) prolixitatis redarguendus, quam si rerum istarum & temporum deformitate parum commoveri visus sim: quamquam quis potest in iis flagitiis recensendis prolixior videri,

in quibus perpetrandis improbissimi hominum & audacissimi nunquam fatigati sunt? Mecum ergo, si libet, Viros ornatissimos, & morum probitate infignes ad palum ligatos recolite; doctissimos & morum suavitate verè Christiana jucundissimos, immiti flammæ fomitem ante oculos ponamus; improbos, indoctos & audaces in Venerandorum Præsulum sanguine triumphantes & bacchantes reminiscamur; inscitiam & superstitionem in veræ religionis, & divinæ sapientiæ insignibus & spoliis sese efferentem, paululum intueri ne fastidiamus. Horum profectò omnium facinorum recordatio adeò non ab Hodiernæ Diei solennitate & celebritate aliena est, utetiam ad lætitiæ cumulum accessura sit, & effectura, quò penè supra mortalium sortem, in debitis Diis Immortalibus gratiis agendis assurgere videamur.

Gestit equidem animus E L 1 Z A B E-THÆ tempora felicia pariter & diuturna jucunda prosequi recordatione. Quantum Religionem jamjam expiraturam so-

latium

latium subitò erexit & recreavit! Quantus obscuræ & deturpatæ Veritati affulsit splendor! Tum demum horrenda Papistarum consilia nuda & pellucida videbantur; amentia eorum nullis finibus coercenda 'haud ultrà speciosissimo pietatis nomine tegi posse videbatur; sensitq; tandem derisus & delusus popellus, Divini nihil Eos sibi posse arrogare, quorum ex animis profligata exularet humanitas. Anne verò unquam credemus Eos abjectis armis torpore diriguisse? (O si Nos tam gnaviter Contentioni illustrissimæ adhærescamus, quàm Illi turpissimæ affuere!) Pulsi criminosum redintegravere certamen; Reginam constantissimam & Semper Eandem, quò à proposito laudatissimo demoverent, spe allicere, minis territare nunquam destiterunt; subditos infidos in Clementissimam Imperatricem, Reges non malè animatos in fidissimam Fæderatam excitandos, ex civibus optimis efficiendos perduelles pestiferis curavere susuris. Cæteras Venerandæ Reginæ præclaras ut sileam dotes,

quantus laudis cumulus reputandus, quòd acerrimis perduellium subditorum conatibus, quòd mutatis Fæderatorum Regum animis, quòd occultis nefariorum hominum susurris, quòd apertis facinorosorum vociferationibus, quòd maximo conjurationum & bellorum molimini Infracta ob-

stiterit, & Victrix triumpharit!

Tot cladibus afflicti, toties profligati Jesu-ITA, rubore demum (si dicere fas est) suffusi, lucifq; pertæsi latebras quærunt; gentemq; ANGLICANAM, Pontificium salutis consequendæ modum aspernatam, funditus perdendam statuunt. Quàm parum abfuit, quin perbreve Halcyonium JACOBI Regnum præpropera exciperet ruina! Quam prope fuit, ut ipsis Regis hilarioris, quam fortioris jocis tragica intermisceretur strages! Strages! cujus deformitati ô si velum obducere liceret! ne possent Christianis Barbaræ Gentes tale excogitatæ crudelitatis specimen exprobrare. O si sub ipsis felicissimis GEORGIANI Regni auspiciis, ita lætitiæ indulgere velimus, ut simul dolos & machinationes JESUTTICAS cavendas existimemus!

Quà tandem audacià est Ille, Qui, quum Christi sese Vicarium jactitet, nihil minus, quam earum rerum quæ Christianam institutionem sapiunt, satagere videatur! Poterat sanè facillimè nobis Tecum, Romanæ Præsul Ecclesiæ, convenire, nisi Tu à continentià & moderatione Apostolica abhorreres; suus omnino muniis Ecclesiasticis honos concedatur; cœlorumq; Claves Iis, quorum est Claudere & Aperire, ne denegentur: ita tamen, ne potestas hæcce Ecclesiæ Catholicæ fraudi futura sit. Christumne suæ Religionis insignia ad Unius homuncionis superbiam & cupiditatem sustendam abutenda velle credemus? Anne omnes, qui corpora sua iracundiAntistitis pedibus conculcanda recusaverint, continuò Anathemate feriendos existimabimus? Humilem mehercule, diutiùs quam par erat, & prostratum habuit Orbem Christianum: dum aliquâ honestatis specie tyrannidis suâ mole jam labentis vitia tegebantur, homines verecundissimi, quo minus libertatem amissam vindicarent, sese continebant; magisq; veriti sunt, ne nimis, quam ne parum suo jure uterentur. Quum verò tandem effrænata ejus libido nullos fibi cancellos circumdaret, quum populorum jura susque deque haberet, quum inter fas & nefas nullum poneret discrimen, quum simplicem veræ religionis pulchritudinem è medio tollendam duceret; quum projectissimæ superstitionis larvam misero popello suspiciendam & venerandam praciperet, quum Principes inter & subditos nulla tam sancta fidelitatis & clientelæ vincula intercedere potuerint, quin, si indè melius suis commodis consultum fore prospiceret, dissolveret & violaret, quum Regum æquissimos & sanctissimos, si modò ipsius cupiditati & ambitioni obstare viderentur, efferatæ multitudini proculcandos & laniandos objiceret, quum humana omnia & divina infinitæ suæ libidini inservire debere crederet; Tum demum manifesta hæcce flagitia ignorare, stolidorum; non refragari, timidorum; assentiri, nefariorum esse videretur.

Deorum Immortalium benignitate non defuerunt, qui periculoso rei Christianæ morbo mederi se posse confiderent; omni mediusfidius encomiorum genere Illi prosequendi; non tam, quòd exosæ tyrannidis jugum excuti, quam quòd ploratam & conclamatam Religionem erigi posse, sperare auderent; quàm non gravarer veneranda fortium Virorum nomina recensere! qui primi à servitute pudendâ patriam, à næniarum farragine Cultum Divinum extricatum dederunt; nisi vererer magis ne dignitatem Eorum oratione assequi non possem, quàm ne Vobis commemoratio foret molesta: suus sibi constabit honos, æternis memoriæ monumentis consecrandus: nos ad recentiora festinamus; nuper erant, hodieq; in vivis sunt fortissimi Juris Humani Diviniq; Vindices, Quorum memoria temporis longinquitate maturescet recordatu jucundior.

Atque hîc quidem omnino, quid Hujusce Diei ratio postulet, ignorare viderer; si in Rem Anglicam Gulielmi Tertii beneficia, omni prædicatione majora filentio præterirem; quamvis etenim Ejus in Religionem Reformatam merita tanta sunt, ut summi Oratoris eloquentiam longe superent; ego tamen infeliciori gratitudinis demonstratione, quam æterna ingrati animi turpitudine me notari malim. fubterraneæ Pontificiorum machinationes aperiendæ, sed erecta in ipså Regiâ Aulâ fædæ superstitionis vexilla exturbanda. Quàm molesta memoratu superiora illa tempora; quum Rex Unicus Ille erat, ad Quem calamitates suas miser & afflictus Populus minime deferendas arbitraretur! At verò, à tam deformi & luctuoso rerum spectaculo sese avertunt oculi; utinam quidem ita Gulielmo suas laudes concedere liceret, ut nequid gravius in JACOвим Secundum dici necesse haberetur; Quum verò Illius gloria, ita cum infelici Hujus memorià conjuncta sit, ut ne cogitatione

gitatione quidem possit separari; faciam id, quod si minus Oratorium, non tam vituperio, quam quod magis verecundum, dignum laude judicabitis; ut interrupto quodam modo orationis filo, elogii compendio Gulielmi laudes complectar; nudeque dicam, neminem Illo pietate ardentiorem, manu promptiorem, consilio sapientiorem unquam fuisse. Hæc si à me strictius, etiam Istius Herois genio accommodatiùs dicuntur; quippe Qui negotii conficiendi celeritate, quam prolixiore verborum pompâ præcellere; benè agere, quàm audire, semper maluerit.

Quid de Potentissimo & Clementissimo Rege GEORGIO satis dignè dici potest? Qui singulari quodam Dei Optimi Maximi Beneficio, ad Religionem puriorem vindicandam & sublevandam natus videtur. Quantum manu, quantum confilio, quantum voluntate, ad Pacis & Religionis jura sarta tecta conservanda valeat, non minus prædicat Orbis Reformatus, quam Papalis Dominii administri reBRITANNIÆ conservent incolumem; nunquam Illum tardissima senectus tam non rebus gerendis idoneum præstabit, quin gestarum memoria Ipsum à calumniatorum audaciâ, suos à belli periculis facile tueatur; nunquam Hujus fortitudinem JESUITARUM audacia experiri cupiet; Hujus perspicaciam nunquam insidiis eludere sperabunt; nunquam nobis, Illo vivo, hostium infestissimorum molitio pertimescenda erit, si modò, quantum Ille Angliæ, tantum Illi Anglia alacris adsit.

Hæcce nostra felicitas omnino cum Hodierni beneficii commemoratione conjungenda est; Regis etenim nostri curâ & sollicitudine effectum est, quò solutiori animo gratiis agendis vacare poterimus; quas quidem dignissimas persolvemus; si, dum suum literis humanioribus, honorem; Patriæ, pacem & libertatem; Religioni integerrimæ, dignitatem & ornamenta sua gratulemur; simul recordemur Jesustas sui sceleris nunquam pænituisse; nostræ

lætitiæ Illos invidere & insidiari; tranquillitati & libertati nostræ anxios perpetud imminere; ut non minus Deo Optimo Maximo acceptum ferendum sit, quòd exitium à cervicibus nostris meditatum & sedulò excogitatum quotidiè propulset; quàm quòd horrendum Hodiernæ Conjurationis molimen dissipaverit.

FINIS.

·linguated the der med er et er et et die E. N. J. S.

(